

חזכמת נשים

דברים יקרים מלך אל לך
מאת הרבנית
נעמי טמואלי תליט"א
אסת חנר למור ועט"ר
הגה"צ רבינו
בניהו טמואלי תליט"א
ראש ישיבת המקובלים
נהר טלום" תכנ"ץ

גליון מס' 246

ברשת נצבים - וילך התשוב"ג

הכנה לראש השנה

זכות אנו להגיע לשבת "נצבים וילך", השבת האחרונה של השנה והכל הולך אחר החתום, והיא מעלה את כל השבתות של השנה, ולכן צריכות אנו לדקדק בה מאד ולהזהר בה מכל איסור ולהיות דבוקות בהשם יתברך. לענג את השבת ולעסוק במצוות כי שערי שמים פתוחים וכל המכבד את השבת זוכה לנחלה בלי מצרים.

ושבת זו היא שבת מברכים של חודש תשרי, החודש היחידי מבין חדשי השנה שאנחנו לא מקדשים ומברכים אותו כפי שלמדו חז"ל מהפסוק "בכסה ליום חגנו". אמנם כתוב בספרים הקדושים, כי אע"פ שישראל לא מקדשים אותו הקב"ה מקדש אותו, וקידוש זה של תחילת השנה משפיע לכל חדשי השנה.

לא נשאר הרבה זמן מחודש אלול הנפלא, וצריכות אנו להתעורר להכין עצמנו לקראת יום ראש השנה - יום הדין.

ובגמרא (ברכות ז ע"א) כתוב: "טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר ממאה מלקויות שמלקים אותו". כשאדם מתעורר בעצמו, אף אם תהא זו התעוררות קלה - טובה היא יותר ממאה דרשות של רבנים ש"יצליפו" לו על ראשו. אחרי מאה דרשות הוא יכול לצאת רגוע ולהגיד: "היתה דרשה יפה"... לבו נותר כבתחלה, לא חל בו כל שנוי. לעומת זאת מרדות אחת קטנה בלבו יש בכוחה ליצור מהפך גדול.

המדרש מביא משל על הפסוק (ישעיהו נב, ב) "התנערי מעפר קומי": תרנגולת לבנה התפלשה בעפר, והתמלאה כולה בבובץ שחור. הכפרי, שאהב את התרנגולת כשהיא לבנה, לקח צינור והחל להתיז עליה מים מכל הכוונים. הניח אותה על הגדר כדי שתתייבש בשמש, והנה הוא מבחין כי לא כל הלכלוך ירד. נשארו עליה עדין, פה ושם, כתמים שחורים.

הוא נטל מברשת והחל לנקות אותה, נוצה אחר נוצה, אחרי חצי שעה הוא סיים לנקות שתי נוצות מתוך שני מיליון הנוצות שיש לה...

ממשין המדרש ואומר: כל זה כאשר בעל הבית מנסה לנקות את התרנגולת. אבל לו היתה התרנגולת עומדת על הגדר ובכוחות עצמה היתה מטלטלת את עצמה לכל הכוונים - כל הלכלוך היה יורד בזמן קצר.

הנמשל: "התנערי מעפר קומי" - כאשר בן אדם מתעורר

אשרת
חילי
מי ימצא
זרחוק
מפנינים
מכרה

המשך בעמוד הבא

מעצמו ומנער את עצמו לבד - זה עוזר יותר ממאה רחיצות שאחרים ירחצוהו. ידועים דברי רבנו יונה ב"שערי תשובה" (שער שני אות כו) כי "אם האדם לא יעורר נפשו - מה יועילוהו המוסרים".

מסיבה זו, כאשר משה רבנו ראה את פניהם של בני ישראל מוריקות יכול היה לומר להם: "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם!" הוא ראה את ההתעוררות שניצתה בלבם, ואמר כי מעתה אין כל צורך בקללות. די בעצם הפחד והחרדה שבלבם כדי לבוא ולעמוד לפני ה' לדין.

הבן איש חי זצ"ל הביא בשם החכם רבי מרדכי ששון זצ"ל משל ונמשל:

שועל יצא לטייל עם לילה, וצמא למים. הגיע לפאתי העיר, וראה באר מים. הביט, והמים עמוקים. היתה גלגלת על פי הבאר. קפץ לדלי העליון ומשקלו הכביד. הדלי התחתון עלה, מלא מים, והדלי העליון ירד והשקיע את השועל במים. שתה והרוה צמאונו, אך כעת לכוד הוא בבאר. ישב והמתין.

יצא הארי לטייל, וצמא אף הוא. הגיע אל הבאר, והדלי העליון מלא מים. הרוה צמאונו והמשיך בדרכו. אך הציץ בסקרנות, והשועל המתין רק לכך. "שלום עליך, אדוני המלך", החניף לו השועל, "המתנתי לך. ראה, הכנתי לך ככר גבינה מלוחה - כך השתקפה הלבנה במים - ומים צוננים להרוות צמאונו. ואני, עבדך, ממתין לשרתך!"

"ואיך ארד", חקר האריה. "הכנתי לך דלי, שתרד בו", ענה השועל.

עלה הארי לדלי העליון ומשקלו הכביד. ירד למעמקי הבאר, והשועל עלה והשתחרר... עד כאן, המשל.

והנמשל, השועל הוא היצר הרע. האריה, הוא האדם. הקדוש ברוך הוא ברא את היצר הרע כדי שיהיה נתון במאסר, בבחינת: "צדיקים, לבם ברשותם (בראשית רבה לד, י), "שמש גדול" לאדם (סנהדרין נט ע"ב) ששמאל דוחה וימין מקרבת כרצונו (סנהדרין קז ע"ב). השועל למטה, והאדם חפשי ומעליו.

אבל היצר אורב, ומפתה. והאדם מתפתה ומוסר עצמו בידיו. יורד למטה, למאסרו, ומשחרר את השועל הכלוא.

איי, אלו היה לפחות משביע רעבונו בבור! אבל פיתוהו בככר גבינה, והתברר שאינה אלא אחיזת עינים. שנמסר חנם.

ולכן בימים אלו אם נתעורר נוכל להתגבר על יצר הרע, אלא שצריכים באמת להזהר שהיצר הרע לא יגנוב מאיתנו את הימים האלו, ויעביר לנו אותם ללא תשובה ומעשים טובים.

והנמשל, מר"ח אלול תוקעים כל יום בשופר כדי שנתעורר בתשובה ואנו ממשיכים לרכב על החומר - היינו, תאוות והנאות עוה"ז וסומכים על הפעמון הוא השופר שמעורר את מידת הרחמים, ואז מגיע היצר הרע וגונב לנו את ימי הרחמים של אלול.

ואנו אומרים שבר"ה הרי נגזר על האדם כמה פרנסה תהיה לו ואז נחזור בתשובה. ואז מגיע

אשרת
חיל
מי ימצא
ורחוק
מפנינים
מכרה

היצר הרע וגם את זה גונב. ואם אין קמח אין תורה - כאשר אין פרנסה קשה גם ללמוד. הבגדים אלו בגדים של הנשמה שהיא מתעטפת בהם, היינו התורה והמצוות וגם את זה לוקח היצר הרע ונשאר האדם ערום מן החומר והרוח.

וכידוע שיש ג' מדרגות בתשובה ומפרשתנו לומדים את פרשת התשובה. בפשטי המקראות דייק הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל ומצא רמז ל'תשובה ישראל' - מי הם 'ישראל' השבים בתשובה? ניתן לחלק אותם לשלש קבוצות, לפי מה שמניע אותם לחזור בתשובה. איש איש ו'אופי' התשובה שלו...

וכן מובא בספר "מלך ביופיו": כתוב בפסוק: "והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה, הברכה והקללה... ושבת עד ה' אלהיך" מלים אלו רומזות על הדרגה הנמוכה של התשובה, השייכת למי שפקדו אותו יסורים וצרות, ומתוך כך מרגיש צורך להתקרב לבורא עולם, ומתחיל לפשפש במעשיו וכאשר מוצא במה חטא מתחרט וחוזר בתשובה.

דרגה גבוהה יותר של תשובה, היא כשרואה האדם צרות הבאות על זולתו, וחושש על עצמו. הוא מקיש מכך ומבין, שיש דין ויש דיין, ואם ימשיך במעשיו הרעים, גם הוא יסבול כרעהו, וגורלו יהיה כגורל חברו. ככתוב: "ונתן ה' אלהיך את כל האלות האלה על איביך ועל שניאיך אשר רדפוך. ואתה תשוב..."

'תשובה מאהבה' הינה תשובה בדרגה גבוהה ומרוממת ביותר. עליה נאמר: "כי תשמע בקול ה' לשמר מצותיו וחוקותיו הכתובה בספר התורה הזה, כי תשוב אל ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך". כאשר תשוקת האדם היא להשלים רצון קונו ולהדבק בדרכיו ולשמור מצותיו, הוא שב אל ה' יתברך מרוב אהבתו אותו, על כן מתחרט על עוונותיו וחוזר בתשובה כדי שיזכה להתקרב לבוראו באופן המושלם ביותר.

יהי רצון שנעשה תשובה ראויה ורצויה לפני הקב"ה, והוא ברחמי יראה את רצוננו ותשוקתינו להתקרב אליו, ויכתוב ויחתום את כולנו לשנה טובה ומתוקה, שנה מוצלחת מכל הבחינות, בריאות ושמחה וכל טוב. אמן סלה.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זע"א

בערב ר"ה היה מחזה נפלא ומרומם לראות את רבינו זיע"א, כיצד מכין עצמו לקראת השנה החדשה, כולו מלא רגש ועוצמה, הן בהתרת נדרים, והליכה למקוה, וכמובן שכולם היו צמים, ומקבלים עליהם קבלות ועוד.

בתפילת מנחה, שהיא התפילה האחרונה של השנה, היתה בה התרגשות מיוחדת, והתעלות גדולה, רבינו זיע"א היה נכנס לבית המדרש בגלימתו הלבנה והמבריקה, ופניו מאירות כשמש, וקהל גדול מתאסף בהיכל הישיבה, ומתפללים תפילת המנחה מילה במילה בכוונה עצומה.

לאחר המנחה מתחילים פיוט 'אחות קטנה', והעיניים דומעות, והאדם מתמלא ברגש חיל ורעדה. ומו"ר הרה"ח המקובל רבינו ציון ברכה זצוק"ל, מתחיל תפילת ערבית בנועם שיח ובכוונה עצומה, אשרי עין ראתה כל אלה.

לאחר התפילה מתברכים ע"י רבינו זיע"א בברכת שנה טובה ומבורכת, והולך כל אחד ואחד לביתו שמח, על שזכה להתפלל יחד עם רבינו, ובוטח בהשי"ת שהתפילות יתקבלו.

בשר ראש לראש השנה

המצרכים:

- בשר ראש בקר (לא כבש)
- 1 כף שטוחה של שום כתוש
- 1 כף כורכום
- כוס שמן
- 1 כף פפריקה מתוקה

אופן ההכנה:

להרתיח את הבשר ראש עם מים למשך 5-6 שעות, להוציא את הבשר מהמים. לטגן בסיר את השמן להוציא מהגז ומיד להוסיף את התבלינים (התבלינים והשמן תלויים בכמות הבשר), לערבב את השמן ולשפוך על הבשר ראש.

ראות לראש השנה

המצרכים:

- ריאות
- 1 כף שטוחה של שום כתוש
- 1 כף פפריקה מתוקה
- 1 כפית מלח
- 1 כפית כורכום
- 1 כפית כמון
- 2 כפות רסק עגבניות

אופן ההכנה:

לחתוך לחתיכות קטנות בגודל אגרוף, ולבשל במים למשך 3-4 שעות, להניח על הבשר משהו כבד (כמו צלחת מחרס וכדו') שלא יצופו, לאחר הבישול, להוציא את הגידים והחוטים הלבנים ולנקות את הריאות, להרתיח שמן ולהוסיף תבלינים, ולערבב את השמן בבשר הריאות.